

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

42. ÅRGANG

NUMMER 3

DECEMBER 1964

Herlufsholm kirke ved juletid

HERLUFSSHOLM-PLADEN

For kun 15 kroner kan man få en 1. klasses plade med de skønneste toner fra den gamle skole — og så er der endda et overskud på cirka 12 kroner pr. plade, som går til Herlufsholm-Fonden.

Pladen kan rekvireres hos:

Civilingeniør Klaus Aarup,

Fa. Knud Lindberg A/S, Islevdalvej 200, Brønshøj.

Betalingen indbetales på postgiro 87225 (Herlovianer-samfundet).

Pladens indhold:

Side 1: Te deum og »Her bøjje vi os stille ned«.

Side 2: »Hører I skovene suse« og »Gud dannede os« — fra konfirmationskantaten.

Teksten til de to sidste, som muligvis ikke er kendt af alle gamle herlovianere, aftrykkes her. For begge sanges vedkommende er teksten af Sv. Juel Møller og melodien af Andreas Larsen.

Det kan heldigvis ikke ses udenpå...

Omkring midten af oktober så Herlufsholm-Fondens status således ud: Fra ca. 165 gamle herlovianere var der i direkte bidrag indgået tilsammen o. 91.000 kr. Et lignende beløb var skænket af tre fonds, nemlig Augustinus' Fond 50.000 kr., Tuborgfondet 25.000 kr. (til fripladser, fortrinsvis til sønner af enlige mødre), og Christian den Tiendes Fond 15.000 kr. Endelig har forældreindsamlingen (herunder en enkelt, meget stor bidragyder), fødselsdagsindsamlingen m. m. givet så meget, at der pr. 12/10 i alt var indgået 255.000 kr.

Fra fire fonds har Herlufsholm Fonden modtaget tilsagn om yderligere 70.000 kr. (heraf endnu 25.000 kr. fra Tuborgfondet), og hertil kommer jo Egmont H. Petersens Fonds løfte om at doble op (indtil 300.000 kr.) hvad der måtte være indkommet inden udgangen af 1965. Endelig har en række forældre, deriblandt den overfor nævnte meget store bidragyder, forpligtet sig til fremtidige bidrag på ca. 125.000 kr. I alt vil dette i løbet af et par år udgøre ca. 750.000 kr.

Hvad der jo falder i øjnene i ovenstående er den meget beskedne rolle, som herlovianerne selv spiller. Deres samlede bidrag (inkl. fødselsdagsindsamlingen m. m.) er mindre end 15 pct. Af Herlovianersamfundets medlemmer har ikke engang hver femte bidraget. Af det samlede antal nulevende gamle herlovianere ikke engang hver syvende.

Til jubilæet i maj 1965 ventes der opimod tusind valfartende gamle herlovianere til Herlufsholm, hvor vi vil deltage i de festligheder, som forberedes, og overvære overrækkelsen af Fondens gave. Vi vil blive takket for vores kærlighed til den gamle skole. Vi vil blive berømmet for vores offervilje og vore generøse, ægte herlovianske sindelag ...

Heldigvis vil der jo ikke være nogen som kan se på os, hvilke 165 af de tilstedeværende ca. 1000 gamle herlovianere, som faktisk har givet noget, og hvilke ca. 835 som efter modent overlæg heller har villet lade være.

Sekretæren.

Egnen bilsler. (Solo med kor)

Hører I skovene suse,
fornemmer I bækkens kluk?
Æns vande så sagte går
og slår imod siv med et suk.
.: Men aldrig, nej aldrig
var her så skønt som i år. :.

Skræpper med kulsorte snegle
og tjørne i sommerhvidt flor.
Nattergale, som slår og slår
og flere vistnok end i fjor.

Badehusbroen, o gysen!
med dukkertens jordferske lugt.
Solbad på engen, hvor stenten står
og lyser grønligt af fugt.

Nyhaves bugtede ynde
og åstiens lune idyl.
Smuttende skovmus med blanke hår
og rødkælkens sang i en hyld.

»Friheden«s luftige solhal
og Kohavens tusmørkeskær.
Glimt bag et hegn af en rustbrun mår
og skræp af en and i et kær.

Bakkernes grønklædte kupler
og markernes høstgule syn.
Midt i det hele den røde gård
med gavlenes takkede bryn.
.: Men aldrig, nej aldrig
var her så skønt som i år. :.

Solo:

Gud dannede os af ler som kar,
et blev stort og et andet lille;
ingen af dem var ganske ens,
men alle blev, som han ville.

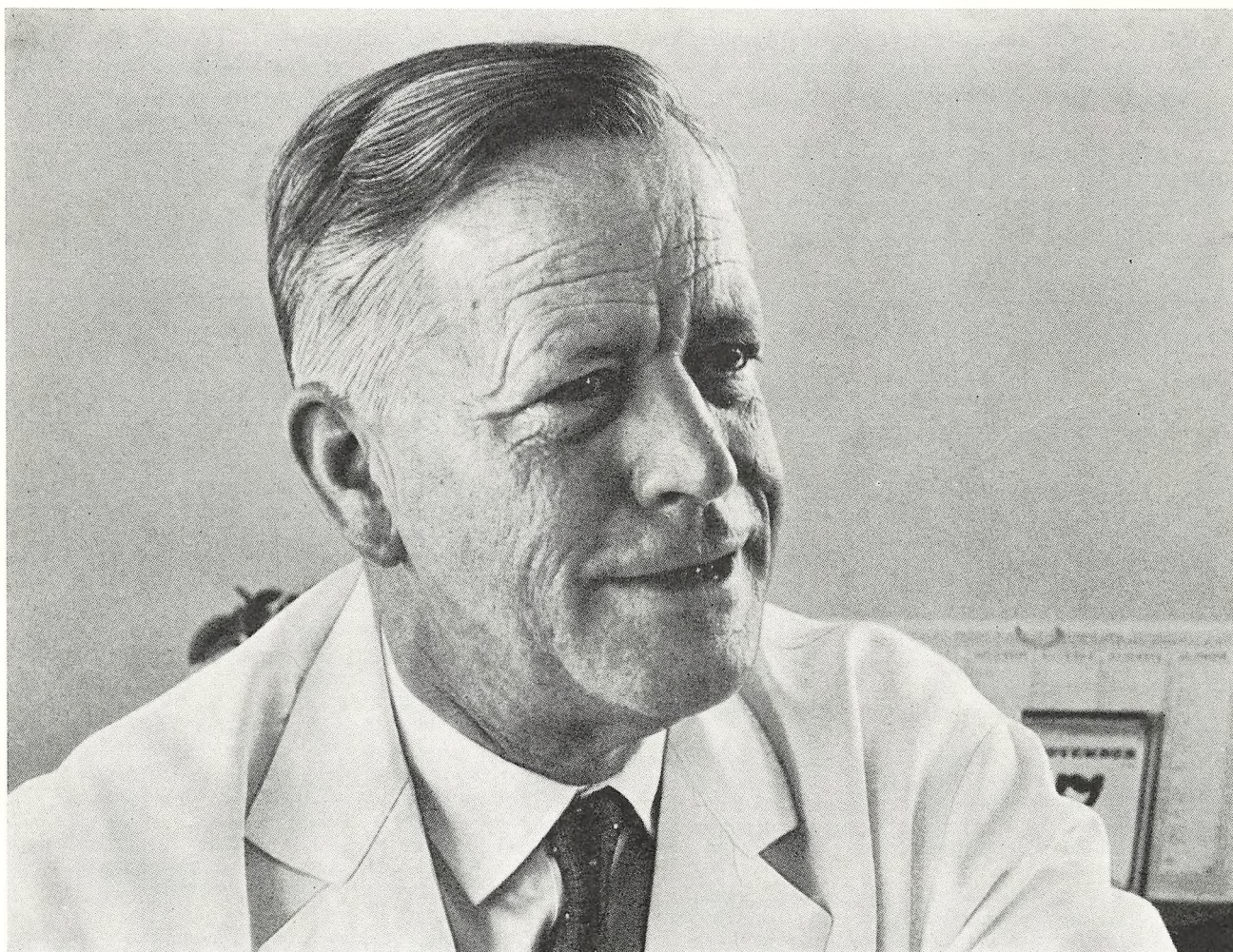
Og spørger du, hvorfor karret er,
da vil nok svaret i mørke hylles;
men spørg om, hvad det skal bruges til,
da lyder svaret: at fyldes.

For det er vi skabt til hver og en,
det store kar som det mindste lille:
at fyldes helt med det rene væld
fra Himmerigs levende kilde.

Guds ord er hint klare kildespring
til liv for os, hvor vi end skal vandre.
Han vil, vi mer end fyldes, at liv
kan strømme fra os til andre.

Så før mig ad vejen, fader god,
at det må ske, som jeg ved, du ville,
dan mig, fyld mig til overflod,
og gør dit kar til en kilde.

Stort bidrag til Herlufsholmfonden – det vil forhåbentlig trække mange andre med sig!

‡ Civilingeniør V. Kann Rasmussen – gammel soraner! – har skænket Fonden et anseeligt beløb.

Vi spørger civilingeniør Kann Rasmussen: Kunne De tænke Dem at sige et par ord om baggrunden for Deres gave til Fonden?

– Jeg finder det naturligt at nævne Knud Lindbergs navn, svarer Kann Rasmussen. Det var hans tro på sagen, der overbeviste mig om, at et økonomisk initiativ kunne være til gavn for skolen, som vi er så mange, der står i taknemmelighedsgæld til.

– Har De ikke også en mere personlig motivering?

– Jo, det må jeg erkende. Jeg er udgået fra Sorø Akademi og havde gerne set, at mine sønner også kom til at gå på denne skole. Det kunne imidlertid ikke lade sig gøre, at de blev alumner der, af de kendte grunde. Da Herlufsholm ikke nyder mindre anseelse end Sorø, og da jeg kender en række herlovianere, som jeg nærer stor agtelse for, og som omfatter deres gamle skole med lige så stor hengivenhed, som vi soranere nærer for vor, faldt det ganske naturligt for min kone og mig at søge vore drenge optaget dernede. Den yngste af dem blev student i sommer.

De har haft en storartet tid på Herlufsholm og modtaget både god skolelærdom og karaktermæssig dannelse og der-

udover fået gode kammerater fra alle egne af landet og alle samfundslag. Vi føler os derfor i stor gæld til skolen.

– Det har været nævnt i et dagblad, at det drejer sig om et beløb på 150.000 kroner?

– Det lyder lidt voldsomt og er da heller ikke helt rigtigt. Sagen er den, at jeg har forpligtet mig til at yde en vis andel af mine udenlandske licensindtægter gennem en årrække til Fonden.

Mit firma konstruerer og fabrikkerer en række specialelementer til byggeri, og nogle af disse fremstilles på licens i udlandet og er slået godt an i flere lande. Så hvis fremtiden for disse konstruktioner bliver lige så god, som den tegner, vil beløbet nok nå den angivne størrelse i løbet af nogle år.

– Har De noget specielt formål for øje med Deres gave?

– Fonden administreres, som De ved, af højt ansete personer. Jeg har derfor for så vidt ingen kommentar til spørgsmålet vedrørende anvendelsen. Jeg vil dog sige, at det nødvendigvis vil være en støtte for skolens kamp for at bevare en vis selvstændighed, at den råder over en privat

økonomisk slagkraft. Jeg ser med stor sympati på statens bestræbelser for at gøre det muligt for langt flere end nu at opnå en højere uddannelse, men det er også min opfattelse, at det rummer store værdier for samfundet, at en traditionsrig skole som Herlufsholm bevarer sit særpræg, uden at den derfor skal miste kontakten med udviklingen i samfundet. Mange andre har vist ligesom jeg set med sorg på, at staten næsten helt har opslugt den formue, Sorø ejede. Det bør ikke gå Herlufsholm på samme måde.

— De føler Dem altså i dag også som en slags herlovianer?

— Ja, på en vis måde; for også gennem mine drenge har jeg et tydeligt indtryk af, at ånden på Herlufsholm ligner Sorø's meget. Jeg vil tro, at mange andre forældre og natur-

ligvis også de gamle disciple nærer samme taknemmelige følelser overfor Herlufsholm, og jeg tror, at det vil være overmåde nyttigt, hvis alle, som kan afse et beløb til Fonden, vil gøre det — man kan jo enten give en samlet sum eller tegne sig for et beløb, fordelt på nogle år. Det vil være en uvurderlig økonomisk og moralsk støtte i skolens fortsatte virke.

Foruden at takke civilingeniør V. Kann Rasmussen for denne meget betydelige gave vil Herlufsholm-Fonden gerne give sin ubetingede tilslutning til hans opfordring og endnu engang appellere til forældre, venner og gamle herlovianere om i forbindelse med skolens jubilæum at give bidrag til Fonden og derved øge den gamle skoles muligheder for at løse de opgaver, den har sat sig.

Personalia

redigeret af lektor V. Borelli-Møller, Herlufsholm pr. Næstved, tlf. 72 12 86

Døde:

Fhv. ambassadør, kammerherre J. C. H. Kruse (III 95).

Forpagter E. Bencard ('11), Højstrup.

Skuespilleren, grosserer Tronier Funder ('II 00).

Grosserer Flemming Thorslacius (IV 21).

Juni 64: Licentiat, civilingeniør Ole I. Fransen ('50) er udnævnt til lektor på Danmarks Tekniske Højskole i Lyngby.

1.7.-64: Søren Hempel-Jørgensen ('IV 53) ansættes som erhvervs- og turistchef i Nyborg.

1.8.: Læge Mogens Blichert-Toft ansættes på Præstø Amts-sygehus i Næstved.

Generalsekretær Frantz Wendt ('23) udsendte i 1934, sammen med Povl Engelstoft »Håndbog i Danmarks politiske Historie fra Freden i Kiel til vore Dage«. Den har længe været udsolgt og er nu kommet i et fotografisk optryk, udgivet af Københavns Universitets Fond til tilvejebringelse af læremidler.

Professor Paul Diderichsen ('23), der foruden at være professor i dansk sprog, er et af medlemmerne af det eksklusive Danske Akademi og formand for Dansk Sprognævn, har i festskriftet til filolog-kollegaen Aage Hansen, Danica Studier i dansk sprog, skrevet en teoretisk grammatisk afhandling »Sætningsleddene og deres stilling tredive år efter«.

20.9.: Kammerherre Jørgen Dinesen ('14), formand for Sammenslutningen af Danmarks Soldaterforeninger, er blevet malet; under portrætteringen indtalte han sine erindringer på bånd og berettede om sit lange nationale virke og om familiebesiddelserne »Skjørringe«, »Gl. Wiffertsholm« og »Krageruppård«.

22.9.: Lektor, dr. theol. Børge Diderichsen ('24) nyvælges til Folketinget.

26.9.: Neil Stage ('46) død i Casablanca.

28.9.: Overtandlæge N. U. Brams ('35), Ålborg, leverer chokrapport og statistik over skolebørns tandpleje ved selskabet for Sundhedsplejens årsmøde i København.

1.10.-64: Landsretssagfører Erna Sørensen og advokat Erling Bindselev ('40) har indgået kompagniskab, med kontorer i Palægade 4, K.

3.10.: Redaktør, cand. jur. Asger Olsen ('22) rejser med en delegation fra landbrug og slagterier til verdensudstillingen i New York.

5.10.: Frk. Lisa Florni vies til reklamekonsulent Thomas E. Jermiin ('59).

7.10.: Grosserer Chr. Saugmann ('13), der er formand for Grosserer-Societetets komité, indleder Københavns Handelsstands Klub af 1841s sæson med et foredrag om aktuelle erhvervsøkonomiske spørgsmål.

Generallæge Mogens Winge ('26) har modtaget Ridderkorset af 1. grad.

Pater Ib Andersen ('36) var den romersk-katolske kirkes observatør ved den fjerde europæiske kirkekonference ombord på M/S Bornholm i Kattegat.

10.10.: Frk. Suzanne Castenskjold-Benzon, datter af major F. C.-B., København, er blevet forlovet med stud. jur. Jens Ammendrup ('57).

10.10 døde professor Poul Diderichsen ('23).

Major N. Suenson (R 38), panserregimentet i Næstved, er blevet kompagnichef for et kompagni, der afgår til Cypern i begyndelsen af november.

15.11.: Musikbiblotekar, frk. Annette la Cour Brandt vies til residerende kapellan Henning Blauenfeldt ('49), Høsterkøb.

Professor Sven Clausens ('11) oversættelse af Thomas Jefferson: »Om demokrati«, er udkommet hos Gyldendal.

Finn Kirstein ('59) gør opmærksom på, at han ikke var blevet færdig med sin eksamen i januar 64, men at han først skal op til afsluttende del i januar 65. Jeg beklager fejlen. F. K. skriver videre, at Henrik Nygaard ('59) blev cand. polyt. i januar 64. Tak.

Det ville være godt om man selv eller en fra de hold, der bliver færdige rundt om i landet, vil påtage sig ulejligheden med at sende Personalia et kort med fortegnelse over de nye kandidater; igrøvrigt vil jeg gerne bede de gamle herlovianere, der er ansat ved pressen om at sende klip og kommentarer. På forhånd tak til Munkebo, Ålborg — Rolsted, Århus — Busk Petersen, Holstebro — Arne Grum-Schwensen, Odense — Bischoff, L. Plenov og Bent Thorndal, København.

I det hele taget ville det være glædeligt om de gamle herlovianere vil sende deres oplysninger ind, således at der kan skaffes et bedre resultat end nu, hvor det er for sporadisk. Heldigvis er der nogle gode indsendere, som hjælper godt. — Tak.

I Ugeskrift for Retsvæsen d. 21.-11. 64 har landsretssagfører J. Mazanti-Andersen ('45) skrevet om den skattemæssige behandling af interessentselskabet, kommanditselskaber og partrederier i forbindelse med stiftelse, opløsning m. v.

Forfatteren Carl Haxthausens ('19) bog: På Jagt, får under overskriften Forfinet jægersmand, en meget smuk anmeldelse i Politiken.

Ved Dansk Tandlægeforenings generalforsamling i København den 29. november, er tandlæge Niels Ulrich Brams ('35) blevet valgt til formand.

17.10.: Manager i ØK Preben Glæhmson Petersen ('55) indgår ægteskab med frk. Suzanne Ebbesen, datter af afd. overlæge Ebbesen, Næstved.

24.10., 14.11. og 5.12. var baron Frederik Raben-Levetzau ('49) deltager på det danske hold i Nordvisionens quiz-serie »Terningen er kastet«.

29.10: Museumsinspektør George Nellemann ('48) taler i

Nationalmuseets foredragssal om ungarsk folkeliv, og viser udvalgte ungarske dokumentarfilm.

30.10: Repræsentantskabet for landejendomme i Østifterne har givet Credirkassens jubilæumslegat for 1964 til forpagter *Hartwig Fabricius* ('05) for god mangeårig indsats i dansk landbrug.

31.10. *Knud Fabricius* ('58) udnævnes til premierløjtnant og ansættes ved Nørrejske Artilleriregiment i Århus.

Direktør *Just Lunning* ('29) er blevet ridder af Dannebrog af 1. klasse.

Direktøren for Socialforskningsinstituttet *Henning Friis* ('30) har i Athen deltaget i en international konference om et nyt universitet, der skal placeres på Peloponnes, som et led i O. E. C. D.s bistandsprogram til 6 middelhavslande.

5.11.: Formanden for International Student Centre, civilingeniør *Jens Høgel* ('52) blev interviewet til Radioavisen i anledning af Centrets indvielse af de nye lokaler i Østergade, København.

10.11.: Formanden for Foreningen af yngre Læger, dr. med. *Jørgen Worm-Petersen* ('49) deltog i TVs rundbordsudsendelse om hospitalskrisen.

Højesteretspræsident *O. J. Kaarsberg* ('12), søn af professor, dr. med. *J. P. Kaarsberg* ('73), siger i et interview i Berlingske Tidende i anledning af, at han forlader Højesteret: »at jeg aldrig har fortrudt, at jeg tog på Herlufsholm, bortset fra det første halve år, i hvilket jeg hver dag længtes hjem; men herefter var det forbi, og siden var jeg glad resten af min skoletid, og føler mig fremdeles i gæld til Herlufsholm.

Pressemuseets leder, amanuensis *Niels Thomsen* ('49) fortæller ved Dansk Selskab for Statskunskskabs årsmøde i Århus om danske dagblades holdning under valgkampen i 1964. — I årbog om dagbladet gør N. T. aktual status.

11.11.: Folketingsmand, dr. theol. *Børge Diderichsen* ('24) indledes en diskussion i Studenterforeningen om pop eller folkelighed.

21.11.: FAOs leder i Danmark, statskonsulent *H. J. Kristensen* ('39) deltog i TVs udsendelse om hjælpen til u-landene, og d. 24.11. havde radioens P. 2 en samtale med ham om FAOs arbejde.

22.11. Dr. med. *Jørgen Worm-Petersen* fratræder som formand for Foreningen af yngre Læger.

Komponisten *Jan Maegaard* har den første udsendelse i radioen i rækken: Den musikalske modernisme.

Grosserer *Knud Gottlieb* ('20) er blevet lirekassemand, han har til en begyndelse købt Carl Alstrups lirekasse for 4000 kr.

Formanden for Herlufsholm-fonden, højesteretspræsident *O. I. Kaarsberg* besvarer i et interview i Næstved Tidende spørgsmålet: Hvorfor gør man så meget for sin gamle skole ... er den det værd? med: »Ja, det mener jeg afgjort. Jeg synes, at det er af betydelig værdi, at man — indenfor vort iøvrigt så statsledelede samfund, kan have en kostskole, der — selv om den selvfølgelig i høj grad er bundet af de almindeligt gældende undervisningsregler, og vel ikke kan eksistere uden statslige tilskud — dog har sin individuelle tilværelse«. — Hvorfor man holder af skolen? »Det er for mit vedkommende svært at svare på og det er vel også svært at gøre sig klart, hvor meget der er en gammel mands fortegnede idealisering af en svunden barndom og ungdom, men jeg tror dog, at jeg kan sige, at jeg allerede som dreng og ung følte, at jeg på skolen havde en frisk og fornøjelig tilværelse, hvor man kunne pleje de interesser, man nu havde og hvor man sikkert følte, at rektor og lærerne, alt efter deres evner, interesserede sig for de unge.« — »Lærerne var jo en ting — men kammeraterne var naturligvis det afgørende, og jeg synes livet med kammeraterne — med de mangler, flokke jo altid har, var fornøjeligt og værdifuldt.

2.12. Formanden for Tolvmandsforeningerne, godsejer *E. Mouriier* ('V 25), aflægger beretning på årsmødet i København.

C. A. V. Grev Lerche-Lerchenborg ('IV 46) og advokat *I Mac van Hauen* ('50) er indgået i bestyrelsen for aktieselskabet Greenex. Selskabet søger koncession på mineraljagt på Nugsuaq-halvøen i Grønland.

7.12: Arkitekt *Eivind Lorenzen* ('II 31) har af Carlsbergfondet modtaget 20.000 kr. til at få sit værk om Arsenallet i Piræus, oversat til fremmede sprog.

Frk. *Karin Schiøtz-Christensen*, Næstved, er blevet viet til stud. polyt. *Erik Mørdrup* ('62), København.

Neil Stage ('46)

24/9 1927 - 26/9 1964

Fra Casablanca modtog venner og familie i Danmark den lammende meddelelse om, at Neil Stage var død efter en meningsløs færdselsulykke. En halvfuld værtshusholder, der kørte med 100 km's fart, kunne ikke holde sin vejbane, og hans vogn gled ud i venstre side af vejen, hvor den med fuld kraft kørte ind i Neils vogn, der kom i modsat retning. Neil fik toppen af lårbenet knust, overkæben brækket på to steder og var forslået og forskåret overalt. Han led forfærdeligt, indtil han 16 dage efter døde på operationsbordet. Hjertet holdt ikke til den anden hofteoperation.

Neil boede med sine forældre i Casablanca, fra han var lille, men kom til Danmark før krigen for at komme på Herlufsholm, hvor også hans far havde gået. Krigen medførte for ham som for så mange andre, at han blev afskåret fra sine forældre i mange og undertiden sikkert svære år, der for ham blev endnu sværere ved, at hans mor i ung alder døde, inden han havde nået at få hende at se igen. Et hjem i Danmark havde han dog hos sin farbror og tante, der på bedste og kærligste måde søgte at være ham i forældres sted.

Neil — Nyllemanden, Stankino og mange andre navne, som alle var affødt af vor hengivenhed for ham — hørte til den urolige årgang '46. Nogle kan måske huske årgangen, men i hvert fald vil alle, der har oplevet Neil, huske ham. Allerede på skolen viste hans vindende menneskelige egenskaber sig. Jeg har aldrig hørt om nogen, der ikke kunne lide ham, og de, der for alvor vandt hans venskab, kunne med rette føle sig stolte herover. I erindringen er heldigvis bevaret utallige dyrebare minder om fælles oplevelser på skolen.

Efter skolen var Neil en kort tid i England, hvorefter han kom til Casablanca, hvor han siden virkede som en

værdifuld kraft i faderens skibsmæglervirksomhed. Under de stadigt vanskeligere vilkår, der bydes europæiske virksomheder i udlandet, havde Neil en enestående evne til at samarbejde med lokale myndigheder, im- og eksportører, og han mestrede derfor den kunst at få skibene godt ekspederet og forretninger bragt i stand, til gavn ikke mindst for de danske rederier. Neil hørte til de efterhånden få dygtige danske forretningsmænd, der er opvokset i udlandet, og som på trods af alle farer er forblevet derude. Han besad et uvurderligt kendskab til lokale forhold, og også i rederikredse vil han blive savnet.

En stor del af Neils hjerte hang dog stadig ved Danmark, og med mellemrum kom han hertil på ferie. Vi syntes naturligvis, der gik alt for længe imellem, men som det jo altid er med gode venner, forekommer adskillelsen kort, når først man ses igen, og så meget intensere blev samværet, når han var her. Det i forvejen enestående venskab, som netop livet på skolen kunne give, blev yderligere udbygget med de gamle venner under besøgene herhjemme, og i måneder inden han skulle komme, glædede vi os, til at vi skulle se ham igen.

Neil besad de helt sjældne menneskelige egenskaber, der gjorde venskabet så værdifuldt. Vi beundrede ham for dem, og vi nærrede en grænseløs hengivenhed for ham. Som et udslag af hans varme interesse for andre mennesker kan man se hans glæde ved at undervise. I et par år var han lærer ved navigationsskolen i Casablanca og senere censor. Når der var tid til det, underviste han sit kontorpersonele i engelsk, og mange små arabiske børn kan takke ham for hjælp og undervisning.

Neil var et udpræget familiemenneske, og stor var derfor både hans og vor glæde, da han for nogle år siden blev forlovet med en sød dansk pige, Nina Helweg-Larsen, som han kort efter blev gift med og hjemførte til Casablanca, og som på den fineste måde gled ind i den gamle kreds. Rørende var det at se hans glæde ved at være gift og hans kærlighed til de to små drenge, der kom. Vi var sammen med ham sidste år under et feriebesejg i Skagen, hvor vi blev vidne til hans utrættelige omsorg for Nina og børnene. Også i dette forhold formåede han at give sig selv, helt og fuldt.

Livet levner ikke mange venskaber af den dybde og værdi, som venskabet med Neil besad, og vennekredsen er blevet uendelig meget fattigere ved hans død. Vore tanker går dog først og fremmest til de hårdest ramte, hans far, Nina og de to små børn, nu 2 og 4 år, som alt for kort fik lov at beholde deres far.

Peter Rørdam ('46)

Et brev om jubilæet i 1915

Herlovianeren har fået lov til at aftrykke, hvad Børge Dan ('16) skrev hjem den 24. maj, 1915, om skolens 350 års jubilæum

Kære forældre!

Mange tak for pinseferien, det var en udmærket ferie. Jeg kom godt hjem. Nu skal I høre lidt om festen, som forløb udmærket. Hele tirsdagen havde vi prøver. Kl. 11,30 onsdag fik vi frokost i vestibulen (to rundtenommer og et glas mælk). Kl. 12,30 samledes vi i Klostergården og hilste på hinanden, der var mange gamle Herlovianere, jeg kendte (bl. a. pastor Munk og Koldbyes fader). Lidt før 1 kom kongen i bil, og så sang vi den sang til kongen. Dernæst var der frokost (kongen i forstanderlejligheden, og de andre i spisesalen). Kl. jeg ved ikke hvornår, gik vi i procession over til kirken, først disciplene, så kongen og de øvrige gæster. I kirken sang vi vedlagte sange, og biskop Ostensfeldt talte. Vi gik rundt om sarkofagen. Efter et lille ophold gik vi op på festsalen, hvor vi sang Kantaten. Baronen og kongen holdt tale, og baronen fik et fint ridderkors besat med brillanter og rektor blev Dannebrogsmænd. Bagefter talte kongen med alle disciplene og så kørte han bort. Dernæst havde vi »fri« til kl. 5. De gamle Herlovianere gik rundt og så på det hele. Der var et orkester herude. Hele Herlufsholm var afspærret. Kl. 5 var der stående souper i Bibliotekssalen, hvor der var pyntet vældig fint. Gæsterne spiste først, dernæst disciplene. Vi sang alle de andre sange. Maden var vældig fin. Først fiskerand med asparges og rejer. Så alle mulige slags salat og så lam i oliven, og mange slags syltetøj. Til sidst lagkage. Der var to slags vin: Rødvin og champagne. Der var ialt 120 flasker champagne. Hr. Hammershaimb havde sagt, at vi skulle holde os fra champagnen, for »det smagte som sodavand og virkede som brændevin«. Men vi drak det alligevel og drak meget, der var flere, der blev fulde. To af gæsterne blev smidt ud. Der blev holdt en frygtelig bunke taler. Efter spisningen var der kaffe i Nyhave. Stemningen var meget høj. Klokken otte gik ekstratoget fra overskæringen i Alleen. Det var fint. Vi løb hen til den næste overskæring og gav dem hurraher! Vi glæder os til om 50 år! Det var en meget vellykket dag, men trættende.

Til slut mange kærlige hilsener til eder alle fra eders heng. søn

Børge.

Ps. Jeg kommer lige fra boghandleren, jeg kunne ikke få en større konvolut, så jeg er nødt til at bøje sangene. De er ellers så pæne.

HOTEL

Vinhuset

NÆSTVED

Herlovianerknapper i 14 karat guld

Vesteknap pr. stk. kr. 50,00
Manchetknapper pr. sæt kr. 200,00

JOHS. H. PAULSEN, *Guldsmed*

GL. MØNT 1, KBH. K. — TELF. CE 5913 — CE 11.113

Heraldica

Herloviana

I spisesalen på Herlufsholm sidder som bekendt en frise af våbenskjolde. Alle herlovianere kender dem — på nogle har madstedets interiør gjort et sådant indtryk, at de, år efter, kan huske store dele af frisen udenad — men bogstaveligt talt ingen er klar over, hvad det er for våbener. Det er Herluf Trolles og Birgitte Gøyes 32 anevåbener, og de er kopieret fra epitafiet i kirken, så nøje, at f. eks. de mærker som tidens tand har sat dér, er overført til spisesalens våbenfrise.

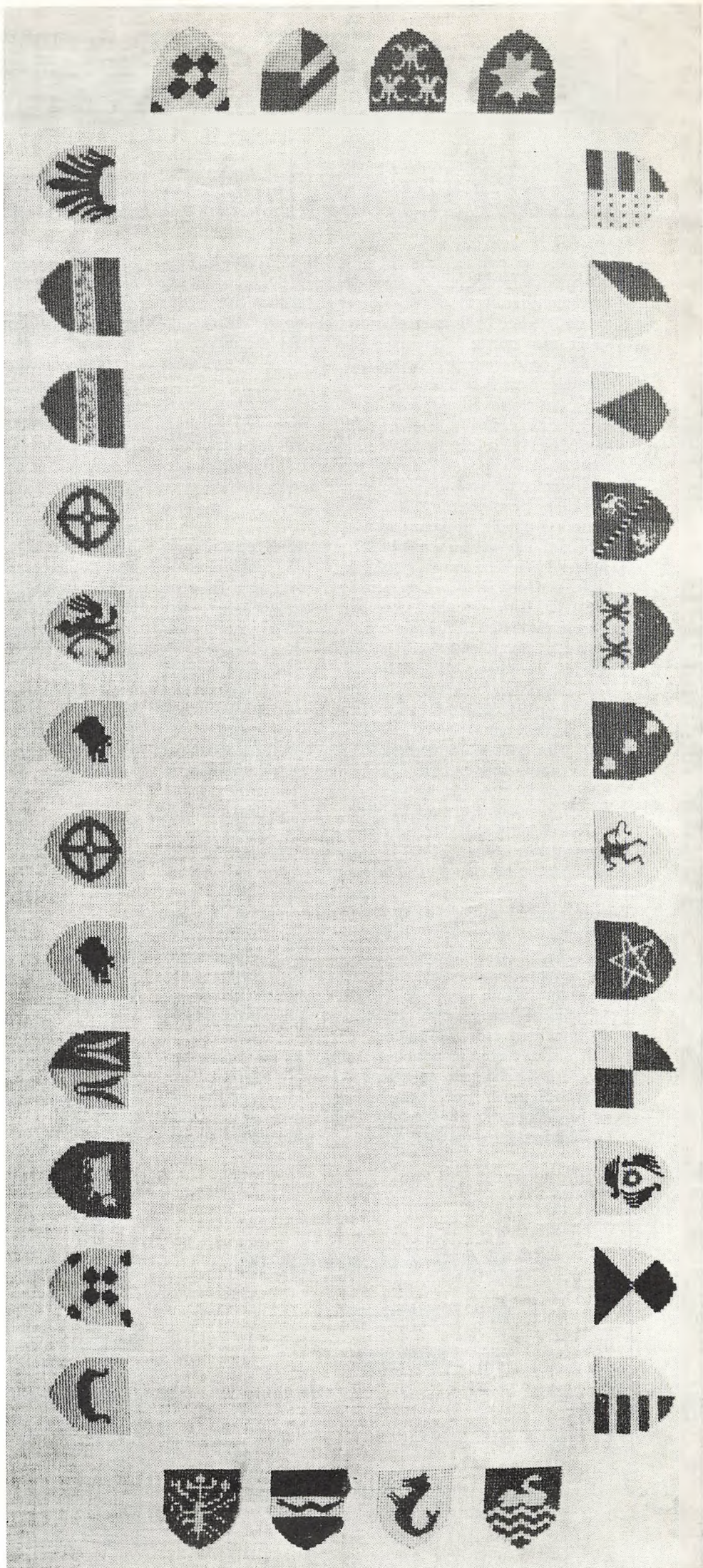
Foruden i alabast og som vægmaleri findes denne frise nu også i korssting. Den 5. august 1962 fyldte Knud Jungersen ('20) seksti år, og i den anledning broderede en ven af ham, grosserer Hans Konow, fader til Lennart Konow ('54), en dug med våbenerne på, se illustrationen. Dugens mål er 44 x 84 cm; selve broderiet måler 28 x 67 cm; og hvert af de 32 våbener er ca 36 mm højt. Broderiet er udført med rødt, blå, grønt, sort, hvidt og gult garn på lærred, og har taget grosserer Konow så mange aftener som der var våbener.

Våbene er, højre side fra midten og nedefter: Trolle, Skave, Thott, Walkendorf, Hak, Snekke. Nederst, fra højre til venstre: Laxmand, Stalder, Snakenborg, Krummedige. Venstre række, fra neden og opefter: Bonde, Grubendal, uidentificeret (våbenet: en bjørn?), Manderup, Basse, Krumpen.

Højre side, fra midten og opefter: Gøye, Bydelsbak, Rosenkrantz, Brok, Falk, Present. Øverst fra højre: Gyldestjerne, Lunge, Kabel, Grubendal. Venstre række, fra oven: Krognos, Munk, Munk, Krumpen, Bryske, Basse.

Under studiet af disse 32 anevåbener har Hans Konow påvist, at de indeholder flere dunkle punkter, unøjagtigheder eller fejltagelser, både genealogiske og heraldiske — men det er en anden historie.

Sven Tito Achen ('40)

Skal Herlufsholm have flere disciple?

Gamle herlovianere har vist megen interesse for de byggeplaner, forstanderen ved flere lejligheder har udtalt sig om mundtligt og til »Herlovianeren«. Alle kan indse, at et ret omfattende byggeri er påkrævet under alle omstændigheder, men nu og da kommer man ud for det meget naturlige og berettigede spørgsmål: Hvorfor skal skolen egentlige have flere disciple?

Vi ønsker utvivlsomt alle, at Herlufsholm skal bevare sit personlige og intime præg. Derfor kunne det i mange henseender være rart at blive stående ved det nuværende antal diple — i øjeblikket nøjagtigt 200 — og kun bygge, hvad der er nødvendigt af hensyn til dette antal. Af flere grunde er denne løsning ikke mulig, og det vil jeg gerne prøve at forklare lidt nærmere.

Skolen har gennem mange år fortrinsvis optaget nye diple i 1. mellem (nu 6. klasse) og I g. En stor del af de diple, der først er blevet optaget i I g, er kommet fra egne af landet, hvor der hidtil ikke har været gymnasier, eller hvor forbindelsen til nærmeste gymnasium har været meget besværlig. For tiden bygges der landet over en række gymnasier i disse egne. Allerede nu har vi i høj grad mærket virkningen deraf. Tidligere fik skolen næsten hvert år nye diple i I g fra disse egne, men det er nu ved at være forbi. Det samlede antal aspiranter årligt til I g er ganske vist ikke dalet, men aspiranterne kommer mere fra København og de større byer end fra landdistrikterne, og efterhånden som der kommer flere gymnasier, må vi regne med, at der bliver færre aspiranter udefra til I g. Det betyder, at skolen mere end hidtil skal være »selvforsynende« med hensyn til gymnasiaster, en udvikling, som der kostskolemæssigt ikke er nogen grund til at begræde. Samtidig giver de nye skolelove adgang til en mere differentieret liniedeling i gymnasiet, men forudsætningen for, at disse muligheder kan udnyttes, er, at skolen i gymnasiet har et rimeligt antal diple. Ellers får vi ikke lov til at dele i linier. Herlufsholm har således brug for flere diple i gymnasiet, for at vi kan udnytte mulighederne i den nye lov, og hvis vi ikke får det nødvendige antal, kan vi simpelthen ikke tilbyde skolens disciple, hvad andre skoler kan.

For at få flere gymnasiaster skal vi selv have flere disciple i realafdelingen, og derfor går vore planer ud på at få dobbelt spor i realafdelingen. Derved vil vi forhåbentlig få det dobbelte antal aspiranter af vore egne til gymnasiet og desuden så mange flere til 3. real (realklassen), at også

denne klasse får en passende størrelse. Vi har et stort og stadig voksende antal aspiranter til realafdelingen og til 6. og 7. kl. (1. og 2. ml.). Derfor mener vi, at der er et godt grundlag for et øget dipetal, når vi starter forøgelsen nedefra. Det vil — som nævnt — kostskolemæssigt være en tiltalende måde at gøre det på, og det er i mine øjne en nødvendighed, hvis skolen skal kunne opretholde en passende standard. Med henblik på en rimelig udnyttelse af de kostbare faglokaler, en gymnasieskole i vore dage må være udstyret med, er et øget dipetal også en gevinst.

Lad mig til slut nævne, hvad en kendt og anset gammel herlovianer, bankier Sonne, sagde til mig for et par år siden. Ordene faldt omtrent således: I min tid havde skolen godt 100 diple. Det forekommer mig ganske naturligt, at den nu skal have ca. 300 for på tilsvarende måde at kunne udfylde sin plads i det samlede danske skolevæsen.

Den anførte betragtning forekommer mig rigtig. Der er brug for flere kostskolepladser i de lavere klasser, og ved at udvide disciplantallet i dem får vi den tilgang til gymnasiet, som er påkrævet, hvis ikke skolen skal blive »underudviklet«. Vi håber, at skolen bliver i stand til at gennemføre den udvidelse, forstanderen har gjort rede for, i løbet af få år. Vi mener, at skolen kan bevare sit oprindelige præg med denne udvidelse, og vi tror, at vi på den måde får en skole med de rette betingelser for, at Herlufsholm kan hævde sig som en god skole.

P. Kierkegaard.

De gamle diples bal

Den 26. september var der bal på Herlufsholm for gamle diple med damer — det var anden gang, en sådan fest blev afholdt, og det blev et smukt møde.

Man samledes i forstanderlejligheden og nød et glas sherry. Så opførte de tilstedeværende den smukke og yderst yndefulde polonaise, som kunne have fået det til at gibbe i enhver større vejtrømler. Dansen gik med liv og lyst efter bedste evne — indtil snitterne blev serveret i den kendte ryg mod ryg-bordsætning.

Forstanderen talte — Tolstrup talte — Dorph-Petersen talte — og så fortsatte ballet.

Eskildsen var igen i år en fortræffelig, både stillig, elegant, forstående og hjertevarm bartender — og var vel nok den, der ydede det største bidrag til den gode stemning.

Der kunne godt have været flere til stede — de, der ikke var der, har grund til at ærgre sig lidt, for hele foretagendet var yderst fornøjeligt og vellykket.

Der er god grund til at takke skolen og dens embedsmænd og funktionærer for deres gode planlægning!

Overskuddet gik til Herlufsholm-Fonden — og damernes sko til skomagere.

SPAREKASSEN

for Næstved
og Omegn

HERLUFSHOLM

Muntre gamle optegnelser af Aage Grum-Schwensen ('92) fortsat fra sidste nr.

Hvad uddannelse hun har haft forud, har jeg ikke mindste begreb om, men hun var et fund for skolen. Hun var en rigtig »høne«, der kunne sprede vingerne ud over alle 110 drenge, og vi elskede hende. Hun var køn, ja smuk, med kulsort hår, nogle dejlige funklende mørke øjne og et vidunderligt mildt smil, og vi elskede hende allesammen. Hver dag efter middag var der en halv snes drenge til kaffe hos hende — det gik vel for skolens regning — men det var i hvert fald en pædagogisk set sund foranstaltning. For her i hendes jomfrubur følte drengene sig hjemme, og i samtalerne med hende fik de en god påvirkning. Når vi beklagede os over en lærer, kunne hun omtale denne så venligt og forstående, at vi næsten kom til at synes, at han var et menneske og fik lidt ondt af ham. Nogle hundrede drenge var hendes »børn«, og de vil til deres sidste dag mindes hende med kærlighed.

I disse omgivelser forfremmedes jeg altså i visdom og alder, indtil jeg i sommeren 1892 fik lov at sætte studentterhuen på. Jeg var i årenes løb kommet til at holde uendelig meget af stedet, både selve naturen og livet mellem kammeraterne, og denne kærlighed har jeg bevaret i en sådan grad, at jeg senere har været til optagelsesprøve der, først med en svoger og senere med to sønner.

Ja, kammeratskabet var godt klassevis, men også kun sådan. Hver klasse dannede en kompakt enhed, der stod sammen og holdt sammen både overfor lærerne og overfor andre klasser.

Kastesystemet, som jeg tidligere har omtalt, var så grelt, at når en dreng blev oversidder — da mistede han meget snart kontakten med de oprykkede, som han dog i flere år havde været kammerat med. Han var i forhold til disse nu blevet en paria.

Forbrød en dreng sig imod klassens uskrevne love, f. eks. ved at gå fra en aftale om samlet opræden, eller blot ved »at fedte« for en lærer, så fik han »klasseklø«. Han blev da lagt på en bænk og fik et slag i enden med en bukserem af hver klassekammerat.

Blev to drenge uenige, udfordrede den ene den anden til »snudetag«, en duel på knyttede næver, der fandt sted i brændegården, som regel med hele klassen som vidner.

Disse klassevis sammensvejsede venskaber holdt som regel ikke ret længe.

I studietiden bevarede man nogen kontakt med dem, der havde valgt samme fag, men også denne faldt væk, når vi som kandidater spredtes ud i landet.

Jeg har i hvert fald ikke siden stået i forbindelse med disse kammerater.

Bevar os vel. »Engang herlovianer, altid herlovianer«. Når vi mødtes ved jubilæer eller fester i Herlovianersamfundet, sagde vi du og klappede hinanden på skulderen, men det var da også alt.

Derimod traf jeg i året 1900 — i Holsted — en, der kun havde gået på Herlufsholm i de to yngste klasser — og ikke i samme klasse som jeg. Ved at opfriske minder fra denne korte tid samt fra soldatertiden — vi var begge gardister — opbyggede vi et venskab, der varede og blev stærkere og stærkere, indtil døden skilte os ad. Det var skovejer Frederik Momsen, Skovlyst ved Brørup, der døde i 1934, en god og herlig, trofast ven, hvem jeg ofte savner.

Inden jeg forlader Herlufsholm, er der dog endnu nogle, som jeg af retfærdighedshensyn bør nævne, nemlig hele familien Munck.

Pastor Ferdinand Vilhelm Munch, der nu var en ældre mand, havde i sin ungdom været fængselspræst. Han var en kraftig mand, men med et asketisk udseende. Ved at se ham fik man en fornemmelse af, at han virkelig havde ført en langvarig og svær kamp for at døde kødet.

Han havde embedsbolig med en stor prægtig have, der lå langs med Susåens venstre bred i Lille Næstved, der da var stærkt voksende, så han nu næsten boede i byen.

Dette hjem stod i høj grad åbent for diplene. Hver søndag var der mindst en halv snes af disse på besøg, ikke mindst fordi der var fire unge døtre, der var stærkt beundrede.

Foruden disse døtre var der tre sønner, men disse var da allerede voksne. Den yngste var i ældste klasse på Herlufsholm, da jeg kom ind. De to fulgte i faderens fodspor og blev præster, medens den yngste endte som forstander for et optagelseshjem i Vildbjerg, som han vist selv oprettede. Han var en meget socialt interesseret mand og ofrede alt for sine tidligere fanger, men tillige var han meget naiv. Når en fange kom og fortalte, at han havde drømt, at Vorherre gav ham en frakke, ja, så fik han en frakke, og det

RAMLÖSA

MINERALVAND

kunne økonomien jo ikke holde til, da de snart drømte allesammen.

I dette hyggelige hjem, der i størrelse og indretning meget mindede om mit eget, kom jeg ret tit, navnlig medens jeg gik i de ældste klasser.

Fru Munck var god og venlig mod alle; hun fortalte mig, at hun og moder var halvkusiner, men jeg fik aldrig fat på hvorledes.

Når vi kom om søndagen, var præsten altid i sit studereværelse; han viste sig først ved aftenbordet og måtte ikke forstyrres. Men vi unge legede om sommeren i den store have og om vinteren i stuerne.

Den ældste af døtrene, Kristiane, lå allerede over vort niveau i alder; hun blev senere gift med en herlovianer, Holger Wåge, student fra 1880; han endte som departementschef i landbrugsministeriet.

Nummer 2, Minie, var den kønneste, og hun var gennem mange år skoleballernes primadonna og havde en mængde tilbedere blandt de store drenge. Hun døde vist ganske ung?

Jeg hørte dog ikke til blandt tilbederne, men var en tid meget betaget af nummer 3, Karen, der altid var i et strålende humør. På en måde var hun langt forud for sin tid, for hun var kammerat på samme måde som mandlig og kvindelig ungdom er det i dag. Hun var vittig og slagfærdig. Hun blev gift med en lærer på Herlufsholm, Thomsen, der under det ændrede navn Nordentoft endte som præst ved Solbjerg kirke i København.

Hun gik til konfirmandforberedelse sammen med min klasse, og det var måske årsagen til, at vi blev kammerater.

Og så var der endelig Charlotte — den smilende smørklat. En ganske yndig ung pige i opvæksten, og foruden at være smuk, både mild og god, altid smilende. Det er et under, at hun fik lov at forblive »single«. Men hun ofrede sig for sygeplejen og endte som en højst elsket oldfrue — eller forstanderinde — på Bispebjerg Hospital.

(Fortsættes)

Dansk Stoker & Varmekedel Komp. A/S

Landgreven 4 . København K . Minerva 270

TORBEN V. KLEIN (R 35)

Intern transportmateriale
Lager- og fabriksrationalisering

HOLBERGSGADE 26, K. - BY. 5058

GEORG CHRISTENSENS BOGHANDEL

AXELTORVET 10

TELF. NÆSTVED 4 - 2024 - NÆSTVED

LEVERANDØR TIL HERLUFSHOLM KOSTSKOLE

Tegn Deres forsikringer hos:

Chr. Rasch

C. C. Burmeister ('43)

Malmøgade 5, Kbh. Ø.

Telf.: *C. 404

Vi tegner alle arter forsikringer — og vi er specialister i brand-, automobil-, heste- og kreatur- samt fjernsynsforsikring

Brdr. Schur A/S

HESTEMØLLESTRÆDE 6

K

**Eventyrløst
på blomsteren**

GAVNØR

med historiske værelser og nordens
største private malerisamling.
DRONNING MARGRETHES KLOSTERKIRKE
Danmarks skønneste have, tulipanudstilling, rosehave

Restaurant   Fri parkering
Åben 10-17 undt. fredag

Visit the beautiful park and the largest collection of
paintings in Scandinavia...

ADOLPH PETERSEN A/S*Lundager's eftf. NÆSTVED*

Reglementeret herloviannerskjold ..... kr. 33,00

Reglementeret skoleslips ..... kr. 16,50

TELEFON (01) 72 17 17 . GIRO 13 32 38

DELFOL

Bygningsartikler . Gips . Terrazzo . Stenmel . Væg- og Gulvfliser

A/s Knud Gottlieb ('20)

Etableret 1902

Rådhuspladsen 4, København V.

Telefoner: *Minerva 7383 - Byen 2540

Parfumerie Lichtenberg

M. Cruse ('22)

Værnedamsvej 17 . Vestler 4685

Østerbrogade 150 . Tlf. Øbro 6156 Gl. Kongevej 140 . Central 12476

Brøndboring*udføres af***K. B. Larsen ('17)**
CivilingeniørFrederiksgårds Alle 4
Fasan 1072**Schaumburg-Müller & Co. A/s**BRÆNDSEL OG BRÆNDSELSOLIER
AF ENHVER ART LEVERES OVERALT

TLF. BELLEVUE ★ 780

TAARBÆK STRANDVEJ 113
KLAMPENBORGERNST SCHAUMBURG-MÜLLER
('29)**LARSENS EFTF.**(Peter Andersen A/s)
NÆSTVED**DISKONTOBANKEN A/s**

NÆSTVED

GREYSTONE**GRAASTEN KONFEKTION A/S**
GRAASTEN*Ole Palsbøll ('51)*

(IV '23)

KNUD LINDBERG*Statsaut. Elektro-Installatør*FABRIK FOR KVIKSØLVAFBRYDERE OG NEONANLÆG
GLASBLÆSERI**L Y S**
KRAFT
VARME

TELEFON GODTH. *4617 - MARIENDALSVEJ 24 - KØBENHAVN F.

GREYSTONE

Gråsten
Konfektion A/s

Ole Palsbøl (*51)

---

*Denne bagside er betalt med 1000 kr.
til Herlufsholm-fonden.*